

"חוד' בארץ בתחום התעסוקה

1. מאת הספק : מוחמד אגבאריה , מנחה מומחה בתחום התעסוקה

טל - 0532792335 , מייל _egba86@gmail.com

2. שם התכנית : בחירת מקצוע לימוד ותעסוקה - מסלול ארוך

3. רקע על הארגון (הספק)

רקע על המנחה :

השכלה :

- תואר שני מאוניברסיטת חיפה .
- תואר ראשון בסוציולוגיה מאוניברסיטת חיפה .
- תעודה הוראה מהפקולטה לחינוך אוניברסיטת חיפה.
- רישיון הוראה בהצטיינות מטעם משרד חינוך .

הכשרות בתחום התעסוקה והנחיית קבוצות

- הכשרה מטעם משרד הכלכלה בתחום הנחית קבוצות בתחום התעסוקה
- הכשרה בתחום ליווי ואימון תעסוקתי מטעם גוינט – תבת
- הכשרה בתחום זיהוי נטיות תעסוקתיות – מטעם גוינט תבת
- הכשרה בתחום חינוך לקריירה ע"י פסיכולוגית תעסוקתית
- הכשרות בתחום העברת סדנאות למקבלי הבטחת הכנסה מטעם סטרייב ישראל-גוינט .
- הכשרה מתקדמת בזיהוי נטיות תעסוקתיות- תיחום ופשרה בבחירת מקצוע – גוינט תבת
- הכשרה בתחום כלי גיוס, מיון ונטוורקינג מטעם גוינט ישראל - תבת
- קורסים וסדנאות לפיתוח חומרי למידה מטעם הפקולטה להוראת מדעים הטכניון ומכון ויצמן למדע .
- קורס מורה חונך ומלווה 120 שעות מטעם המכללה הערבית לחינוך חיפה .
- קורס מורה מוביל מטעם מפמאר – משרד חינוך .

ניסיון בתחום הנחיה (מהעבר להיום)

- הובלת תפקיד הכשרה מקצועית איזורי במרכזי הכוון תעסוקתי –ריאן /רשות מקדמת תעסוקה.
- הכוון וייעוץ לבחירת מקצוע ואחריות על מתן וואוצרים -מלגות להכשרה מקצועית דרושות במסגרת ריאן – אל-פנאר .
- הובלת סדנאות חיפוש עבודה וסדנאות שיקום תעסוקתי למובטלים ומקבלי הבטחת הכנסה במסגרת שירות התעסוקה הישראלי.
- הובלת תפקיד מנחה לשכתי במסגרת מעגלי תעסוקה תכנית הדגל של שירות התעסוקה שכלל העברת סדנאות למקבלי הבטחת הכנסה של חיפוש עבודה מונחה , סדנאות שינוי , מכינות השמה , ומכינות תהליך .

- מנחה סדנאות חינוך לקריירה בתיכונים. ורכז יעוץ קריירה בתיכון .
- הרצאות וסדנאות בתחום בחירת מקצוע בדגש **הכשרה מקצועית** בבתי ספר תיכון כולל בתי ספר תיכון להכשרה טכנולוגית כמו עתיד /סכנין ומפתן .
- הנחיית סדנאות ליישומי מחשב בדגש חיפוש עבודה מונחה במסגרת שירות התעסוקה
- הנחיית קבוצות בתחום בחירת מקצוע לימוד ותעסוקה במסגרת תכנית אתגרים .

4. מטרת הסדנה:

- לתת מענה לצרכים של צעירים בעלי השיגים בינוניים או ללא השיגים בלימודי מקצוע דרוש ופיתוח קריירה מכובדת .
- מניעת הנשירה מהלימודים והתעסוקה וזה על ידי זיהוי מקדים של נטיות וכישורים וערכים .
- הכוון למקצועות דרושים להיום ולעתיד ודרך זה הקטנת האבטלה הצפויה לאוכלוסייה זו .
- מתן כלים להתאמת קורות חיים מקצועית לתפקיד נדרש בעתיד והכנת מכתב נלווה חיזוק האמונה ביכולת ובטחון עצמי במיתוג אישי
- שילוב צעירים במשרות כניסה המותאמת לנטיות וכישורים וערכים שלהם
- השתלבות בעבודה מאפשר הכרת המקצוע המתאים לצעיר
- התנסות חווייתית במרכז הערכה תוך קבלת משוב והגברת המודעות לאופן הביצוע הקניית כלים , טכניקות ומיומנויות על ידי הפעלות קבוצתיות ואישיות .
- הקניית כלים למשתתפים אקדמאיים/בעלי הכשרה מקצועית לעבור מרכזי הערכה וראיונות עבודה .
- היכרות עם שפת הגוף כשלב דומיננטי בקבלה לעבודה ו תכניות לימוד .
- **ביצוע פרויקט גמר** אשר ישלב את התכנים והמשאבים בסביבה כהליך בבחירת קריירה אישית
- **לתת מענה ב 5 צירים בתחום האישי-תעסוקתי** שזה כולל :
פרואקטיביות , אמונה ביכולת , פיתוח חזון , מטרות ויעדים , מוטיבציה , כלים וידע .

5. רצינול

מהניסיון בהעברת סדנאות משנת 2010 בתיכונים עלה :

- **95% מתלמידים בבית הספר תיכון לא שמעו על קורות חיים , ולא יודעים לכתוב אותה**
- **חסר כלים וידע לתלמידים ובמערכת בתחום בחירת מקצוע לימוד לאחר התיכון (אקדמיה או הכשרה מקצועית)**
- **אחוז הנשירה או שינוי תחום לימוד בקרב תלמידים ערבים ממוסדות לימוד גבוהה יחסית לתלמידים ממגזרים אחרים**
- **לתלמידים חסר כלים וידע בתחום ההכנה לראיונות עבודה ומרכזי הערכה**

תכנית זו גורמת לתלמידים לעבור תהליך עמוק בקבלת החלטה לבחירת מקצוע ותעסוקה , לפי דיווח של נציגת המלי"ג בכנסת (2013)¹ 15%-33% מהסטודנטים הערביים נושרים במהלך השנה

¹ דיווח של נציגת המל"ג בכנסת שנת 2013:

<http://www.hishtalmuyot.co.il/?newsletter=%D7%92%D7%99%D7%9C%D7%99%D7%95%D7%9F-625>

הראשונה או מחליפים מסלול לימודים, הנתון משתנה משנה לשנה, כתוצאה מתהליך בחירה לא מעמיק, בחירה כחיקוי למה שאחרים בחורים ללא התמקדות ב"אני" או מה שהאחרים רוצים לאדם, וקשיי השתלבות במוסדות הלימוד כתוצאה מהמעבר לתרבות אחרת ובעיות שפה, ושיטות למידה אקדמיים.

עוד עלה שרק 12.5% מכלל הסטודנטים לתואר ראשון הם ערבים ורק כ-36% מהסטודנטים הערבים מסיימים את לימודיהם בזמן התקני לתואר. כ-42% לומדים רוקחות, 36% סיעוד, 25% חינוך ו-22% רפואה. בתחומי הנדסה, חקלאות עסקים וניהול, שיעור ההשתתפות של המגזר הערבי נמוך במיוחד. שיעור בוגרי תואר ראשון במגזר הערבי עומד על 9.5% בלבד, ומצביע למעשה על תופעה נרחבת של נשירה וגרירת לימודי התואר הראשון. (דיווח של נציגת המלי"ג בכנסת, 2013)

יותר מזו, הרבה תלמידים בוחרים במקצועות לא דרושים בשוק העבודה, לפי הלמ"ס (2014) קרוב ל-8,000 בוגרי חינוך ערביים מובטלים, ומנתוני משרד הכלכלה (2014) כמות המשרות הפנויות של רוקחים הם 40 משרות איך באותה שנה למדו רוקחות בירדן כ-2,000 סטודנטים ערביים, כך שאין התאמה בין היצע אל מול הביקוש, כך שאין ביקוש למקצוע באזורי המגורים של התלמידים.

ללא ספק שהיום יש קשר חזק בין בחירת מקצוע לימוד לבין תעסוקה, ככל שרמת ההשכלה עולה, עולה בהתאם גם רמת ההשתלבות בתעסוקה, קיימות סיבות שונות לירידה בתעסוקה אצל נשים ערביות ברמות השכלה שונות, שחאדה (2004)² וחיידר (2005)³ מספרים את הירידה בשיעור התעסוקה בקרב נשים ערביות בעלות רמת השכלה נמוכה עד 11 שנות לימוד בהשפעתם של שינויים מקרו כלכליים ומדיניים, צמצום הביקוש לעבדים בלתי מיומנים עקב שינויים מבניים במשק, למשל ירידת חלקן של התעשיות המסורתיות עתירות העבודה לטובת תעשיות בעלות טכנולוגיה מתקדמת והעברת היצור למדינות חו"ל. שחאדה (2004) וחיידר (2005)

מהדיון בכנסת 2013 עלה ".... כי את הטיפול במגזר הערבי וסוגיית הלימודים באקדמיה צריך להתחיל בשלב הלימודים בתיכון. יש לחשוף את התלמידים הערבים לאקדמיה, ומשרד החינוך צריך לפעול על מנת שבתו הספר במגזר הערבי יעסקו בהסרת החסמים מפני הלימודים בהמשך...."

6. יעדי התוכנית

- ❑ כל התלמידים יכרו לעומק את הנטיות, הכישורים, והערכים שלהם באמצעות כלים חווייתיים ושאלונים ממוחשבים, שאלון זיהוי נטיות ממוחשב ו שאלון זיהוי מקצועות ממוחשב ושאלון ערכים ממוחשב.
- ❑ כל תלמיד יקבל 3 דוחות מסכמים ממוחשבים שנבנו על ידי מכון מוביל במדינה.
- ❑ כתיבת קורות חיים אישית והתלמיד ידע לעדכן אותה בהתאם למשרה או התכנית.
- ❑ הכנה לראיונות עבודה: תלמיד ידע לעבור ראיונות ולענות על שאלות באופן מקצועי
- ❑ הכנה למרכזי הערכה: התלמיד ידע לתפקד בסימולציות באופן מקצועי ולתת את המקסימום
- ❑ חשיפה למקצועות דרושים בשוק העבודה: התלמידים יכירו דרישות שוק העבודה העתידי.

7. אוכלוסיית היעד:

תלמידי תיכון כיתות י', י"א', י"ב'

² שחאדה, א'. 2004. אבטלה והדרה, המיעוט הערבי בשוקי העבודה בישראל. מדה אלכרמל, המרכז הערבי למחקר חברתי יישומי, חיפה.

³ חיידר, ע'. 2005. הכלכלה הערבית בישראל: מדיניות יוצרת תלות" בתו חיידר (עורך) ספר החברה הערבית בישראל, מכון ון ליר, הוצאת הקיבוץ המאוחד.

- צעירים עם פוטנציאל תעסוקתי מקצועי .
- צעירים המעוניינים ללמוד מקצוע תוך זמן קצר .
- צעירים המעוניינים ללמוד הכשרה מקצועית דרושה לצד לימודים אקדמיים .
- צעירים ללא הישגים למודים המחפשים הכשרה מקצועית ריאלית .
- צעירים המחפשים מסגרת , ייעוץ לזיהוי זהות מקצועית ובחירת מקצוע דרוש בשוק .
- צעירים המתקשים במימון מקצוע לימוד דרוש .
- צעירים לקראת השתלבות במשרות כניסה . וזקוקים להכנה לראיונות עבודה ושלב מיין לעבודה .

גודל הקבוצה : עד 24 תלמידים בכל קבוצה

8. **שיוך התכנית לאחד מתחומי התוכן** וכיצד תחום זה יבוא לידי ביטוי בתוכנית.

תחומי תוכן :

- תחום התוכן המרכזי : **הקניית מיומנויות תעסוקה**
- כל התכנית פותחה ע"י מומחים בתחום התעסוקה וייעוץ קריירה ומטרתה להגשים מטרות שנזכרו בסעיף מטרות .

9. **פירוט סילבוס התוכנית:**

מבנה המפגשים :

1. סה"כ מפגשים : 25 מפגש
2. כל מפגש 4 שעות אקדמיות .
3. סה"כ 99 שעות אקדמיות.

מכון ל:

- צעירים עם פוטנציאל תעסוקתי מקצועי .
- צעירים המעוניינים ללמוד מקצוע תוך זמן קצר .
- צעירים המעוניינים ללמוד הכשרה מקצועית דרושה לצד לימודים אקדמיים .
- צעירים ללא הישגים למודים המחפשים הכשרה מקצועית ריאלית .
- צעירים המחפשים מסגרת , ייעוץ לזיהוי זהות מקצועית ובחירת מקצוע דרוש בשוק .
- צעירים המתקשים במימון מקצוע לימוד דרוש .
- צעירים לקראת השתלבות במשרות כניסה .

מטרות הסדנה:

- לתת מענה לצרכים של צעירים בעלי השיגים בינוניים או ללא השיגים בלימודי מקצוע דרוש ופיתוח קריירה מכובדת .
- מניעת הנשירה מהלימודים והתעסוקה וזה על ידי זיהוי מקדים של נטיות וכישורים וערכים .
- הכוון למקצועות דרושים להיום ולעתיד ודרך זה הקטנת האבטלה הצפויה לאוכלוסייה זו .

מבנה התכנית :

התכנית מובנת שלוש תחנות :

1. בניית זהות מקצועית- זיהוי הכשרה מקצועית מותאמת אישית .
2. מיומנויות חיפוש עבודה וכתובת קורות חיים
3. הכנה לראיונות עבודה ומרכזי הערכה .

תחנה 1 : בניית זהות מקצועית- זיהוי הכשרה מקצועית מותאמת אישית .

פירוט שעות	תכנים	מפגשים
4	❖ הכירות, תיאום צפיות ובניית חוזה אישי ❖ המושג קריירה ולמה הכשרה מקצועית? ❖ זיהוי ידע קודם על שוק העבודה -הפעלה תחרותית	1.
4	❖ הסבר על פרויקט קהילתי בתחום התעסוקה ❖ הצגת סיפורי הצלחה בתחום ההכשרה מקצועית להעלאת המוטיבציה . ❖ המושג קריירה ❖ סביבות עבודה	2.
4	❖ בניית חזון – תמונת עתיד רצויה ❖ גזירת מטרות ויעדים ❖ בניית תכנית ראשונית לפרויקט גמר	3.
4	❖ פרואקטיביות ורואקטיביות - גורמים מקדמים ומעקבים, מוקדי שליטה פנימיים וחיצוניים . ❖ מתן כלים למימוש פרויקט גמר	4.
4	❖ חשיבה חיובית- אמונה ביכולת	5.
4	❖ זיהוי נטיות / זיהוי כישורים/מיומנויות וערכים בבחירת מקצוע.	6.
4	❖ המשך : זיהוי נטיות / זיהוי כישורים/מיומנויות וערכים בבחירת מקצוע. ❖ בחירת 4 מקצועות לימוד מתאימות אישית	7.
4	❖ מקצועות דרושים בשוק העבודה העתידי ❖ סביבת עבודה : הכרת סביבת עבודה של מקצועות דרושים בתחום ההכשרה המקצועית ולימודי הנדסאים , תנאי עבודה , אפשרויות תעסוקה. בהתאם למקצועות שנבחרו על ידי התלמידים	8.
4	❖ תחקיר משרה למקצועות דרושים ❖ גיוס פרויקט גמר ללמידת עומק על מקצועות שנבחרו ❖ עבודת שטח -תרגיל תחקיר משרה	9.
4	❖ <u>הכרת מוסדות להכשרה מקצועית</u> : תנאי קבלה /מוסדות לימוד / אפשרויות מימון ❖ זיהוי מיקום לימוד למקצוע שנבחר בהתאם למוסדות לימוד הנחשב יותר בשוק העבודה .	10.
4	❖ אני ושוק העבודה – התאמת מקצועות לאישיות ❖ בניית תכנית עבודה	11.

מה מרווחים ביד מתחנה זו:

שאלון זיהוי נטיות ממוחשב ו שאלון זיהוי מקצועות ממוחשב ושאלון ערכים ממוחשב ?

תכנית עבודה אישית בתחום להתפתחות אישית תעסוקתית ?

תחנה 2: מיומנויות חיפוש עבודה וכתובת קורות חיים

1.2. מיתוג אישי וכתובת קורות חיים

תת מטרת :

- ❖ מתן כלים להתאמת קורות חיים מקצועית לתפקיד נדרש
- ❖ חיזוק האמונה ביכולת ובטחון עצמי במיתוג אישי
- ❖ הכנת מכתב נלווה

תכנים מרכזים לתחנה 2.1:		
4	❖ רשם רשוני ושיווק אישי ❖ סימולציות למיתוג אישי בתעסוקה	12
4	❖ כתיבת קורות חיים	13
4	❖ מכתב נלווה	14

מה מרווחים ביד מתחנה זו:

- ❖ חיזוק האמונה ביכולת ובטחון עצמי
- ❖ קורות חיים אישית מותאמת תפקיד
- ❖ מכתב נלווה מותאם תפקיד .

2.2. " חיפוש משרות כניסה באינטרנט "

תת מטרת

- שימוש יעיל האינטרנט לצורך השתלבות בעבודה
- שילוב צעירים במשרות כניסה המותאמת לנטיות כישורים וערכים שלהם
- השתלבות בעבודה מאפשר הכרת המקצוע המתאים לצעיר

תכנים לתחנה חיפוש משרות		
4	❖ הכרת האינטרנט / הרצאה על שיטות חיפוש יעילות בגוגל ופתיחת מייל אישי	15
4	❖ זיהוי משרות כניסה לפי הכרת האני (נטיות / כישורים / ערכים)	16
4	❖ התאמת קורות חיים למשרות כניסה והתאמת מכתב נלווה	17
4	❖ בנית סוכן חכם בשני אתרים מובלים בתחום משרות כניסה	18
4	❖ חיפוש משרות התאמת קורות חיים / מכתב נלווה ושליחת קורות חיים למשרות כניסה רלוונטיות	19

מה מרוויח מתחנה זו ?

1. שיטות להתאמת קורות חיים למשרות רלוונטיות
2. סוכן חכם מותאם אישית
3. השתלבות יעילה במשרות כניסה

תחנה 3 : מרכז הערכה והכנה לראיון עבודה

תת מטרות :

- התנסות חווייתית במרכז הערכה תוך קבלת משוב והגברת המודעות לאופן הביצוע
- הקניית כלים , טכניקות ומיומנויות על ידי הפעלות קבוצתיות ואישיות .
- הקניית כלים למשתתפים אקדמאיים/בעלי הכשרה מקצועית לעבור מרכזי הערכה וראיונות עבודה .
- היכרות עם שפת הגוף

תכנים לתחנה 3		מפגש
4	❖ מרכז הערכה – הפעלות הכנה למבחני מיון ❖ (איך להתכונן , להתמודד עם דינאמיקה קבוצתית	20
4	❖ סימולציות – מרכז הערכה כולל תרגילי משחקי תפקידים כמו תרגילי שיווק מוצר , חללית , הקמת חברה בניית מגדל , ציור בקבוצה	21
4	❖ שפת גוף – כלל התמקדות במראה – ליבוש ואבזרים ותנועות הגוף (תנועת הידיים , צורת הישיבה , תנועת הפנים) יכלול ניתוח סרטונים	22
4	❖ ראיונות עבודה ❖ (הכרת ה"אני" , "מוסד" , "תפקיד") ❖ ושאלות נפוצות בראיון	23
4	❖ סימולציה – הכנה לראיונות עבודה ❖ סיכום ומשוב	24
3	❖ מפגש הורים והצגת פרויקט גמר של התלמידים (ערב חגיגי)	25
99 שעות אקדמיות		סה"כ

מה מרוויח מתחנה זו ?

1. הכנה לראיונות עבודה
 2. הכנה למרכזי הערכה
 3. תרגול וסימולציות בהתאם לנטיות ומשרות כניסה
 4. הכרת שפת גוף המרשימה בתהליך הקבלה לעבודה
- *הסילבוס מבוסס על 5 צירים להתפתחות אישית - תעסוקתית

• הסילבוס מבוסס על 5 צירים להתפתחות אישית - תעסוקתית

מה התלמידים מרוויחים מהסדנה:

- ✓ שאלון זיהוי נטיות ממוחשב ו שאלון זיהוי מקצועות ממוחשב ושאלון ערכים ממוחשב
 - ✓ כתיבת קורות חיים
 - ✓ הכנה לראיונות עבודה
 - ✓ הכנה למרכזי הערכה
 - ✓ חשיפה למקצועות דרושים בשוק העבודה
- כל המפגשים מועברים בצורה חווייתית ומעשית

נדרש מהתלמידים :

- ❖ נכונות לביצוע משימות כולל עבודת שטח וניתוח תוצאות והצגתם .
 - ❖ שיתוף פעולה מלא בסדנה כחלק מזיהוי נטיות כישורים וערכים
 - ❖ רצינות , ואחריות לתהליך בחירת מקצוע .
10. מידע ופירוט על כ"א המועסק ומדריך בתוכנית (כולל תהליך הליווי וההכשרה שלהם).
התכנית מועברת על ידי אגבאריה מוחמד – מנחה מומחה בתחום התעסוקה עם ניסיון עשיר בתכניות :

- גוינט ישראל – תכניות תבת משנת
 - תכנית סטריב מיסודה של גוינט ישראל
 - מנחה לשכתי במסגרת של שרות התעסוקה במגזר הערבי ובמגזר היהודי – אחראי על מתן ייעוץ אישי והעברת סדנאות במסגרת השירות .
 - רכז אזורי לאזור ואדי ערה בתחום ההכשרה מקצועית וקהילה במסגרת מרכזי הכוון תעסוקתי ריאן .
- (מצ"ב אישורים על ניסיון תעסוקתי והמלצות)

עבר הכשרות בתחומים :

- תואר שני במדעי סביבה מאוניברסיטת חיפה , תעודת הוראה ורשיון הראה ממשרד חינוך .
 - אימון אישי תעסוקתי מטעם גוינט תבת
 - הנחיית קבוצות מטעם משרד הכלכלה –תכנית ייעודית להכשרת מנחים בתחום התעסוקה .
 - קורס נטיות תעסוקתיות מתעם תבת גוינט
 - קורס מתקדם בתחום פיתוח השאיפות התעסוקתיות מגוינת תבת
 - קורס הכשרה בתחום כלי גיוס, מיון ונטוורקינג מטעם גוינט ישראל - תבת
 - קורסים וסדנאות לפיתוח חומרי למידה מטעם הפקולטה להוראת מדעים הטכניון ומכון ויצמן למדע .
 - קורס מורה חונך ומלווה 120 שעות מטעם המכללה הערבית לחינוך חיפה .
 - קורס מורה מוביל מטעם מפמאר – משרד חינוך .
- (מצ"ב אישורים על הכשרות תעסוקתי והמלצות)

****** במידת הצורך ישולב מנחים בעלי תואר שני עם ניסיון של 4 שנים לפחות בתחום התעסוקה עם הכשרות בתחום הנחיית קבוצות .**

11. מידת יכולת ההפעלה (מספר רשויות מקסימאלי וכמויות בני הנוער)
30 רשויות , 750 בני נוער .
12. התכנית פועלת בשעות אחר- הצהריים , באחריות ובכפיפות ליחידת הנוער ברשות כן
13. תכנית ארוכת טווח- כן יכולה להגיע ל 3 חודשים וזה במידה והתקיים מפגש 1 בשבוע כל מפגש 4 שעות אקדמיות
14. על ספק כל תכנית להיות בעל ניסיון של לפחות 3 שנים בתחום התכנית המוצעת.
יש ניסיון משנת 2011 – (מצ"ב אישורים)
15. על ספק כל תכנית להמציא 2 המלצות משני גופים/ מוסדות חינוכיים : מצ"ב אישורים
16. הערות ייחודיות לתכנית (אם יש) : בבקשה לאשר תכנית מקוצרת זו שנגזרת מתכנית בחירת מקצוע לימוד ותעסוקה מס 3734 במסלול ירוק לשנה הבא.